

Lục Tỉnh Tân Văn

開新省大

TỐI TUẦN RA HAI KỲ NGÀY THỨ NĂM VÀ NGÀY CHỨA NHỰT

Số: 589
NAM THỨ MƯỜI HAI

BÁN LẺ MỖI SỐ: 0 \$ 06

31 Octobre 1918
27 tháng chín năm
Mau Mậu Tuất

DIRECTION ET ADMINISTRATION:
F. H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LEGALES ET JUDICIAIRES

Le centimètre de hauteur sur 0,065 de largeur. Le décompte à 5 lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quelque soit le caractère employé.

BỔ CÁO

Những lời rao về việc buôn bán nên gọi theo đơn Đăng-quan thì Đăng-quan sẽ gọi cho một cái tên để giữ phân minh.

GIÁ BÁN	
TRONG ĐỊA-PHẦN ĐÔNG-DƯƠNG	
Mỗi năm.	6 \$ 00
Sấp tháng.	3 \$ 50
Bá tháng.	2 \$ 00
MỖI SỐ.	
Mỗi số.	0 \$ 06
Đôi chỗ.	0 \$ 20
ĐẠI-PHÁP VÀ CÁC TRƯỚC ĐỊA	
Một năm.	20fr.00

PHÁP-QUỐC TOÀN THẮNG

Khắp cả mặt trận

(La France remporte la Victoire sur tous les Fronts)

TIN HAVAS

Au-châu điện-báo

Paris 22 Octobre

Vua nước Autriche (Áo-Quốc) phân cho nước Hongrie (Hông-nha) từ đây dâng tự quyền vị chủ.

(Nước Hongrie này từ đây hầu thọ phong nơi Áo-Quốc, làm hầu của Áo-Quốc.)

TRẢ CHỨC

Ông Eurlan, Ngoại - vụ Thượng-thor nước Hongrie từ chức; ông Audrassy lên thế vị. Vua cũng bằng lòng phê cho cơ-mặt-viện cáo lui.

ANH PHÁP QUÂN CÁ THẮNG

Binh Pháp, phía đông thành Reims cả đánh Đức-tặc, chiếm đất Ambly-Fleury.

MẶT TRẬN TỬ OISE TỚI SERRE

Từ Oise tới Serre, Đức-tặc liều thác can đương binh Đông-minh, song đương can không nổi; binh Đông-minh đoạt địa thế lớn của Đức-tặc cứ hiểm từ Sissonne tới Château-Portien. Đức-tặc thật tận tâm kiệt lực, nhưng bởi binh Đông-minh anh hùng phá binh Đức vỡ tang nên những trận thế của Đức-tặc lập để có thủ từ năm 1917 đều về tay binh Đông-minh lấy hết. Binh Đông-minh đóng mặt trận bày dậm ngàn tấn công trên ba dậm.

Miệt nam sông Eseau, binh Anh-lê tấn công kéo tới giáp đàng Lorée, Lequesnoy và Valenciennes.

Nười thừa có phạm phạm mà cho vay tới 5.000.000 thì đáng thưởng huân hàm; người có huy hiệu mà cho vay tới 7.000.000 thì đáng thưởng phũ-hàm; người có phũ-hàm cho vay tới 10.000.000 thì đáng thưởng đức phũ-vũ-hàm.
Lâm như vậy xem ra sao phải bắt quan, vì tiền cho vay kia có lợi; chẳng phải chịu mất tiền như xưa mà gọi bán mua mua phân. Và lại đang thời, người Nam địa cần nhau, ngộ mong thời-thường hoặc khê-bãi hoặc hãm phẩm; nếu Nua-nước không đem hãm phẩm mà phong như khê-bãi đã định thường cho đó vậy, thì dám tưởng, đàng chắc, hề có lệnh ban triển ra rồi, người có của trong môi tiền đều ra giành nhau mà cho vay, đáng thơ phong hãm phẩm. Có lo chi là cuộc Quốc-trái thứ tư này không thắng số.
Theo như thông báo, ngày 20 Octobre, có Nam-vang thâu tron 1.515.474 quan; Bắc-kỳ (Tonkin) . . . 6.400.000 quan, ủy có Nam-kỳ 1.000.000 quan, số sẽ hơn hết.
Dường ấy, nên đem hãm phẩm mà giục lòng người, lý càng thêm phải hơn nữa.

Quốc-trái (Emprunt National)

Về cuộc Quốc-trái thứ tư, quan Đâu-phòng Thương mại kính giới thơ của quan Nguyễn-soái Nam-kỳ thông cũng chừ nghiệp-thương công-nghệ.
Saigon, le 22 Octobre 1918
No 4928
Quan quyền Nguyễn-soái Nam-kỳ
Ký thơ vu

Hội trường-phòng Thương-mại.
Saigon nhà-giám.
Quan Hội-trường,

Ta kính tỏ cho ngài hay rằng ta có được một phong thư chung của hàng viên chức giúp việc thương mại Saigon, giới xin ta giúp lời cũng chỉ chờ ta lên để nào cho chừ thuyong gia công-nghệ bằng lòng cho hàng viên chức giúp việc trong nhà công-nghệ cũng bằng lòng trước ngõ đàng-phòng quốc-trái.

Vì ta không có quyền thế chen lón vào đàng, nên ta lo bày số trợ của viên chức giúp việc thương mại kinh tế cũng ta cho chỉ chức, rồi cũng chỉ chờ liệu như trên, thì đàng-phòng quốc-trái Công-nghệ nên noi theo như trên viên chức tiền lãnh như Nhà-nước đã cho hàng Viên-quan đó vậy.

Kính xin chỉ chức nhiệm tình ta thậm hậu.
Ký tên: MASPÉRO.

Hội-trường phòng Thương Mại, vì lòng trung nghĩa mong mỏi mang cuộc Quốc-trái thứ tư này, sẽ lấy làm loại chỉ đặng trông thấy các chủ Thương Gia Saigon bằng lòng cho chức việc mới gia tiền lãnh như thế Nhà-nước đã cho hàng Viên-quan đó vậy.

Cách tiền lãnh như vậy, thì hay:
Lãnh trước một tháng lương, rồi bằng trả một phần tư tiền bằng, trả bằng tháng tất số;

Lãnh trước hai tháng thì mỗi tháng trừ một phần sáu, trừ sáu tháng thì tất.
Lãnh trước ba tháng thì mỗi tháng trừ một phần tám, trừ tám tháng thì tất.
Bổn-quan khá then chức việc Thương-gia tận tâm bảo lữ.

SÒ THẦU

Năm ngày hơn nửa tháng

Ngày 20 Octobre
Kho-bạc nhà-nước thâu
Nam-kỳ và Cao-mên 2.311.197
Léo, Bắc-kỳ và Trung-kỳ. 3.487.059 f.30
Cộng ngày 20 5.799.053 f.30

Ngày 21 Octobre
Cũng một mình Kho-bạc thâu
Nam-kỳ và Cao-mên 258.110 f.80
Trung-kỳ Léo và Bắc-kỳ. 715.388 f.60
Cộng ngày 21 968.579 f.40
Số thâu bữa 20 5.799.053 f.30
Tổng cộng 6.67.612 f.70

Ngày 22 Octobre
Cũng một mình Kho-bạc thâu
Nam-kỳ và Cao-mên 866.622 f.10
Trung kỳ Léo, và Bắc-kỳ. 242.661 f.40
Cộng ngày 22 852.344 f.50
Số thâu hai bữa trước. 6.707.927 f.70
Tổng cộng 7.619.950 f.20

Ngày 23 Octobre
Kho-bạc nhà-nước
Nam-kỳ và Cao-mên 355.062 f.00
Trung-kỳ Léo, và Bắc kỳ. 259.765 f.20
614.827 f.20

Các Hãng-bạc trong bốn ngày đầu
Nam-kỳ và Cao-mên 2.750.839 f.70
Trung-kỳ và Bắc-kỳ. 4.784.923 f.90
7.515.763 f.60
Cộng ngày 23 8.130.590 f.80
Số thâu ba ngày trước (20, 21, 22). 7.619.950 f.20
Tổng cộng 15.750.547 f.00

Ngày 24 Octobre
Kho-bạc Nhà-nước
Nam-kỳ và Cao-mên 267.986 f.80
Trung kỳ Léo và Bắc-kỳ. 232.914 f.60
500.901 f.70

Các Hãng-bạc trong
Nam-kỳ và Cao-mên 1.084.566 f.80
Trung kỳ và Bắc-kỳ. 9.910.614 f.60
11.005.181 f.50
Cộng ngày 24 2.013.811 f.60

Số thâu bốn bữa trước (20, 21, 22, 23) 15.750.547 f.00
Tổng cộng 17.764.358 f.10
11h r, một nam ngày đầu (20, 21, 22, 23 và 24) thâu đặng đượ bảy triệu, bảy trăm sáu mươi bốn ngàn, ba trăm năm mươi tám ngàn sáu trăm bốn mươi ba (1917), thâu trong hai tuần lễ trước số 15.400.000 f.00 mà như thế.

Suy ra, năm ngày đầu kỳ quốc-trái năm (1918) hơn nửa tháng kỳ quốc-trái năm ngoái (1917), hơn tron 2.724.358 quan số tiền.

Ngày 25 octobre
Kho-bạc Nhà-nước
Nam-kỳ và Cao-mên 406.480 f.60
Trung-kỳ, Léo, Bắc-kỳ 202.620 f.60
609.101 f.10

Cuộc hòa bình Đại-pháp dựng

Là cuộc tự do

Cuộc hòa bình của Đức-tặc dựng

Là cuộc áp chế

Nên chọn đàng nào?

Quyền hãm phẩm

(Conférer la dignité honorifique)

The nhà Nam trong quan trước hết sức, nên nhà nào cũng có giới nghiệp thương, mà danh cơ phũ đi nữa, mà cũng có quan trước, thì chẳng gọi là nhà sang trọng, bởi cơ, những nhà không làm quan mà có của, hay lieu tên nua quan vị vậy thì trong xưa kia - nay cũng công cho, như Trung-kỳ Nam trước - mới bày ban quan, lập pháp cho nhà giàu quyền hãm phẩm. Tuy nói cho quan hãm phẩm mặc dù, song chẳng đàng rộng, là định có chức, chẳng phải ai muốn quyền tên nào đàng hãm này. Xưa cho quan, chỉ từ phẩm tá-hộ-lợi chánh bác phẩm thien-hộ mà thôi, trừ ra ngoại có học thời, có thể thán, mới quyền đàng phẩm hơn cao hơn nữa. Lễ định quan Bá-hộ từng cấp phẩm ba trăm quan, Chánh-cửu phẩm Bá-hộ 500 quan; từng Bác-phẩm Thiên-hộ và chánh Bác-phẩm Thiên-hộ từ một ngàn quan. Tuy vậy mà nhiều người có của, muốn quyền cũng khó. Mới sau đây, năm 1917-1918, Trung-kỳ cho quyền lại nữa, song giá cao hơn xưa, vì

xưa đàng tiền, nay đàng bạc, lại có những giá của người này hơn người kia.
Từng Cửu-phẩm 3.000.000
Chánh Cửu-phẩm 700.000
Từng Bác-phẩm 900.000
Chánh Bác-phẩm 1.100.000
Từng Thất-phẩm 1.200.000
Chánh Thất-phẩm 1.500.000
Thoán lại - tùy thời nước - phép quan hãm phẩm là phép rất màu, đã đàng đàng lòng dân, lại lợi cho nước; nếu Trung-kỳ - diệp quốc-trái thứ ba này cho quyền hay làm. Nếu Nam Kỳ nói gương, thua diệp quốc-trái thứ tư này đây, mà cho quyền hãm huyện, phủ, đốc-phủ, lý, lộ, hồ và quốc-trái giúp việc binh lương thì đất lán, ra như cách ban quan phẩm cho dân, nhưng mà cách quan tới nói đây chẳng phải là ban hãm ban phẩm. Ấy là đem hãm phẩm mà thưởng cho những người phòng trái trước hết và nhiều hơn hết chớ. Cũng như Nhà-nước đem khoe-bãi mà thưởng đó vậy. Định mỗi lính được mấy hành. Tỉ như Giocông là xử giàu có lớn, định cho mười tám; hẽ

Hàng bạc Bắng

Nam-kỳ và Cao-miền	276.934 f 00
Trung-kỳ và Bắc-kỳ	164.874 f 00
Tổng cộng ngày 25	1.050.918 f 10
Số đầu năm ngày trước (20, 21, 22, 23, 24)	47.764.358 f 60
Tổng cộng	48.815.276 f 00

Hạnh-thậm, hạnh-thậm

Mua giấy quốc-trái là báo thù cho người đóng-bang ta bị tử-trận.

Quốc-gia trong vong
(La chute d'une dynastie)

Nga diệt quân-quyền
(La destruction de la Monarchie russe)

(Tiếp theo số 565)
Ấy là ông Wutte ếp lập dân viện đó (Douma); cũng vì ngài đem thầy đàn trong nước hẳn vương-quyền nên xướng, chẳng biết bao giờ mà tuyệt, nên ngài mới xin lập dân viện cho dân nó bắt hơi oán vọng mà thôi chớ. Chẳng lẽ lập dân-viện ra rồi, bá tánh cũng không người lòng, cư dân càng ngày càng lờ lờ, lừng lờ cho đến đời kể từ tháng Octobre 1905, những đàng theo phe nghịch vua, đều quyết một đời cái quyền Tự-do của mình hãy lâu vào tiền. Xét coi lòng dân ám-ước tới chừng đó, mà nghị hội trong nước không có điển dạng nào, nên không đủ động tâm lòng ta thiết. Sau như có hội Báo-quốc, cho hay rằng hội cứ đặt bất minh, lập đàng ra, từ đó, dân mới có chỗ mà kêu nại quyền dân thành phò.

Bấy lâu ám-ước, dường như phao ngậy ngời, nay mà động hà hơi, là o ăm sòm, những đàng ức-vấn, mấy đời trước uông hờn oán oán.

Chẳng những có chỗ kêu nại cho là hơi mà thôi, lại có hai viện của dân lập ra, để mà hay mà đòi lời cho dân, và báo chữa công, cho dân nơi nào chánh. Vậy mà dân còn chưa vira lòng, bỏ tiết đó, làm quá lễ, tra như binh Đại-dóng, Cách mạng. Bị vậy mà có hai viện dân nói trên đó đều bị ra tang hết cả.

Ngừa lấy dịp, vương quyền mới chỉ cải luật định năm 1905 lại, cho đồng sang được quyền hơn dân hẳn trong nước, như là luật tuyên cử, sửa lại cho số thân-sĩ của 130 ngàn vương-tôn quốc-khách, trở hơn số Thân-sĩ của 150 triệu dân thôn phủ trong nước.

Bởi có, dân Rút-xi càng oán-vưu hơn nữa.

Bị quân-quyền hăm tâm, xô ngã hai viện Thứ-dân rồi, thừa cơ hội lập qui có đem quyền thế về cho dòng vương-tôn công-tử mà hiệp lòng dân như cựu. Bởi có, sự oán hận có dân lại càng thêm xướng hơn nữa.

Buổi mới lập Cơ-mật-viện, trong xé cũng rõ biết đó là mối thù của dân, vì Cơ-mật-viện lập ra chỉ để mà tiếm bắt quyền dân mà dân không nói được. Cho nên khi dân Rút-xi vên ngực mấy thầy xô trời xanh, và nghĩ tới xét lui, cụ lý rồi, mới biết chẳng chỉ làm cho dân hưởng được nhiều ít cái quyền tân-chánh, nếu chẳng lấy sự tiết-độ mà cái lành. Nhờ có hiểu thấu vậy và cũng nhờ có phép tuyên-cử mới chế bày, trong xé mới lập Thứ-dân-viện thứ ba lên đời.

Thứ-dân-viện thứ ba mới lập ra đây cách cử chỉ điều độ rất nên quý quyết, song qui quyết cho máy cũng không tránh khỏi tay quân-quyền phá rã. Bởi dân-hội Thứ-dân hay là dân-hội Báo-

quốc-dân đem làm nghĩa vụ trong nước theo như lòng dân sở nguyện, mà làm không được, cứ g vì sức yếu, cứ chẳng nổi với quân-quyền, ừng phải để vậy mà xem, xuôi theo cho quá - quyền làm chỉ thì làm, cho khỏi nhiều ý sấm-thập đàng đóm làm thì đỡ, mà lần đặng bỏ rống mà xin diệt Thứ-dân - viện của dân. Cách-mạng mong lòng lam-quyền. Đàng lòng quân-quyền, từ nhiên hội Thứ-dân phải mất cả lòng thiên-bạ.

Tuy vậy mà Cơ-mật-viện với Vương-phủ không hiệp ý kiến cho thường, vì Vương-phủ nâng đỡ cường quyền chi trị. Nên sau lại rồi, hai phe cũng chẳng thuận nhau, song nữ chủ, hay vì nhau, hay nhương nhau, lại cũng bởi các quan Thượng-bộ yếu hơn, nên nhiều nhau mà cũng êm, nhằm mại bỏ qua chỗ cơn biến xảy ra sửa lại.

Nhữ hai phe nghịch nhau, Thứ-dân-viện mới ngóc đầu dậy nổi, mà bữa cơ hội, chế quân-quyền, cái hình nhiều việc trong nước. Lại cũng nhờ có ông Goutchkof cầm đầu Thứ-dân-viện, xử lý chi chừ thì sai quá-là, cứ nhiều đều về việc binh trong trận giặc này rất nên thành lợi. Chẳng may bản hội Thứ-dân mang bang, phải cứ bản hội mới lên thế, kêu là Thứ-dân-viện thứ tư.

Bản hội Thứ-dân-viện thứ tư có nhiều ý thuộc phe quân-quyền đất cứ, cho nên trong bản hội nghị-vấn chia lòng làm hai, bên thì vua bên thì dân, chẳng bao giờ hiệp ý nhau mà làm đều chi đặng cả. Lễ bên này ước cứ bên kia phá, bên kia ước cứ bên này ngăn, cứ như vậy hoài không làm nên việc gì, để mới lòng dân trông đợi; như là các điều cải-bình đã hứa với dân, không có đều nào lập thành cả thấy. Hội thứ-dân là báo quốc-dân mà chẳng làm được gì cho dân, lại xem càng ngày càng bé trẻ, từ nhiên dân ngã lòng. Lần lần quân-quyền nội, hiệp đàng dân phủ xưa, hội Thứ-dân hết thế.

Cột-lê hướn sự-lê, song bên dân bên vua có ngưng một lúc, chẳng tranh đua nhau là tại có lẽ 1812 là lễ trăm năm (centenaire) với lễ ba trăm năm dòng Romanoff (trientenaire), và lễ nginhhiếp tiếp ông Poincaré. Đức-giám-quốc Langsa giá-ám Nga-quốc.

(Còn nữa)

Sở Tombola

Nơi gương Lán-quốc Philippines và Singapore, hội Hồng-Thập-Tự chung lo quốc-trái.

Chánh-phủ mới phê cho hội Hồng-Thập-Tự bày xổ số Tombola; mới số giá một đồng bán giấy, số rồi lấy tiền mua hiệu quốc-trái. Chẳng xổ, may ai trúng được thì ăn lấy hiệu quốc-trái ấy.

Một đồng-bạc may trúng một triệu lớn, vì số độc đặc trưng một hiệu quốc-trái. Lợi mỗi năm 100 ngàn, nghĩa số độc-đặc vốn tới 2.500 ngàn. Saigon này, vì lòng trung nghĩa, đồng-bang cũng nên vụ lấy quốc-xổ số Tombola đặng cho hội Hồng-Thập-Tự các bá đắc thành công cả.

Hàng bạc mới

Hiệu The Chinese merchants bank Ltd

Trong một tháng nữa đây thì chúng ta sẽ thấy khai trương một cái hàng bạc ở tại đường Chaigneau môn hải số 36 kểu bằng (The chinese merchants bank Ltd) Hàng bạc này lập đã hướn thành rồi đợy có chớ ngày khai trương mà thôi. Cách thức làm ra so sánh lại cũng chẳng khác chi các hàng bạc khác trong cõi Đông-dương. Song đợy nhiều bề tiện cho người Nam-trung ta là vào ra dễ, huyền văn cũng dễ. Có ít có nhiều đợy gửi

thì hũ sẵn lòng thấu hết, đã có, tiền lời cho mình lấy khỏi lo bề trong cướp. Lại muốn làm ra chừng nào cũng đợy khỏi cho hay trước. Chẳng gờc hàng ở tại Hong-kong vốn năm triệu bạc (5.000.000 \$) nay lập hàng riêng tại Saigon đây giao cho nhà máy Nam-long cơ việc.

Vậy thì muốn khỏi lo ăn cướp, ăn trộm, muốn có chỗ chắt chắt tin cậy mà kỹ thức tiền bạc mình thì chúng ta đợy có nhiều cơ ít cũng nên đem đến đó mà gửi.

Đều-quán,

TIỂU THUYẾT
(Petite causerie)

Téng ký chiểu giấm
-Mông-Hue-lâu Chi chạ, hèn lâu mới gỏi? Có đi đầu khỏi hay là ở nhà mà không thì?

-Ở nhà chớ có đi khỏi đâu, anh; song bị cái bụng trời tuần nên không bước chơn ra khỏi.

-Te ra cơ-giao dau! Té thì thôi, vậy mà có hay đâu mà đi thối. Nếu vậy cước lễ mừng hội quốc-trái thì từ đây, cơ-giao chẳng có dự kiến sao?

-Không, nghe nói vui lắm, có dốt đến, bắt hội đồ đứ mà bị đầu đi xem không được, thất cũng khá tiếc. Trót tuần cư năm nhà, lại qua lại lại là tờ sách cũ, với đợc ba tờ báo cho tiêu khiển đó thôi.

-Lóng này các báo có đều chi là không, cơ-giao?

-Có chi lạ; lóng này là lóng các báo phải tập tâm cùng Nhà-nước, lo khuyến giục đồng-bang gúp thêm quốc-trái, đều có đều chi là cũng phải để dẹp lại một bên, chớ quốc-trái cho xong rồi sẽ.

-Ngồi cuộc lễ mừng, Saigon thời-sự cũng không có chi nữa sao?

-Có chi, thiếu gì, song hơi nhỏ mà kể Kia là chi nọ vàng vòng dư nam bảy lưong, sự chi dễ không kham, mà không đem cầm mà phòng trái hội này; để nay đem gỏi đầu này, mai đem gỏi đầu kia, cho mới rồi tức than: « Phải hay vậy cầm phước mà lấy bạc cho nhà Nhà-nước vậy, trước làm nghĩa sau mình thì lợi! » Xò là chi kia có ghen, ngày cư mang tinh đã đứ rồi, không ở nhà mà đi săn nhệ, sắm liêu, dăm lược dăm ngàn, từ Hiệp-hóa đi tới Saigon mà coi hát bội tại đàng Marchais xây đàng chệ chuyển bưng! Đàng thực tại, đi không đặng, chỉ mới ngồi giữa đàng mà than rằng:

Hết kiến khai nan giác,
Đỡ trương báo liệt tha,

Con ói,

Ở trong nhà con chẳng khai hoa, Đẽ mà ra đàng sa, con loan hai mã!

Chị vợ muốn bắt qua Nam, xây đàng lính tuần thành từ cử đi Nhà-thương thì rồi đem về nhà thương hảo-sanh Chelion. Anh xét coi, cái hai vậy, ở đầu cũng sách tới bỏ vài đờ cho Nhà-Nước, còn họ Nhà-Nước có bạc tới thì so hơn tinh thiệt.

-Nghe cơ-giao thuật mấy lời mà phiên ngôn, song biết sao bực chi! Thái, cơ-giao còn chuyện chi vui mới nữa nghe chớ?

-Chuyện vui cũng có ý chớ, Thăm ngấm có chi đáng trời cười hơn là chuyện kể trôm ghét trời trang. Chuyện kể vô phép với quan trên, cho thất, như tới nình cười không đặng.

-Chi mà bắt trời cười đến đợ?

- Có chi khác hơn đờ này: Thường nghe tục vì: sanh nghề từ nghiệp, ngờ cho như thợ cầu sủ bị sủ, san copy bị copy v., có để đầu làm quan cũng vậy nữa. Quan tòa hay xử tội kẻ trộm cũng bị kẻ trộm oan hơn thợ săn copy bị copy rình vậy. Bữa thứ sau tuần rồi, ông Fays là quan Đại-tất-sư phải người Thi-sư tòa phúc-ám. Lúc gần tăng đường, Ngài vào phòng đổi lấy đồ triều phục. Cởi áo trắng mới đó, bản áo đỏ vào. Chờng xử rồi Ngài vào thay áo đỏ, mặc áo trắng. Cởi lại cái đồng-hồ với cái búp da của Ngài đầu mới. Đờ đờ trong phòng tại tòa, anh cơ tướng gian nhơn dăm thâm nhập chẳng? Thất không, ai để gian nhơn dăm vào đó bao giờ, nhưng mà có, mới ngộ cho chớ. Thì là cả 35, song xét kỹ ra rồi chẳng là: Sản cop, bị cop hơn, phải gian nhơn, bị gian nhơn oán; lý là kẻ trộm ghét trời trảng đờ chớ có gì. Mà chớ phải oán một mình ông Fays sao? Bờ nó oan luôn cả hàng Thượng quan bết bị Đè-hình mới nguyệt cho chớ. Thì lóng trước, quan Phó Chửông lý Tricon, đi dự lễ Phước-thiện, bị thảng hội cũ thứ cơ vào nhà cấp cứu; nay tới đàng Thủ-lật-S Fays; nghĩ ra Lạc-Tĩnh-tôn Vạn ban hay; Chưa biết bữa nào rồi, phải quan Chửông lý.

THÔNG BÁO
(Informations)

GIẤ BẠC VÀ GIẤ LỬA

Giấ bạc kho nhà-nước . . . 4 f. 25
Giấ lửa, ta 68 kil. chớ tới mà Mỹ Chơ-lôn (hao trãi lại) : 2190 tới 23 95.

Sài-gòn
Bằng cấp quốc-trái. - Hàng kho bạc Nhà-nước và hàng bang mới đợy bằng cấp quốc-trái ở ngoài Ba-nội gỏi về hôm tuần rồi, là ông Joyeux về thiệt thôi.
Ai đến đợy tiền quốc-trái thì kho bạc sẽ giao cho 1 tấm bằng cấp đem về treo trong nhà làm kỷ niệm ngày mình đã đợy một phần tiền quốc-trái để giúp Đại-pháp tăng trướng.

Các người cho vay nhiều hơn hết. - M. Huy-bon Hoà chủ tiệm Cam-đô Saigon cho Nhà-nước vay 1 triệu quan.

M. Jacques chủ hãng Graff-Jacques cho vay 50 muôn quan.

Hội-đồng thành-phố Sài-gòn cho vay 50 muôn quan.

Ông Rimaud nghị trường Hội-đồng quân cho vay 50 muôn quan.

Hội-chợ thị máy xay gạo hiệu Rauzy et Ville cho nhà nước vay bảy triệu quan.

Thăng chuyển. - Vì lợi nghị quan Toàn-quyền ngày mùng 9 Octobere 1918, các vị Lương-y thì-sai Henri Marcel, Lê-trung-Larsen, Tiao Katingarok, Khun-Lên-Bin, Trần-vân-Huật, Đờ-vân-Dặng, Trương-hân-Thư, Dương-kép-Vô, Trần-vân-Quá, đợy thăng lương y hậu bổ kể từ ngày 1er octobere 1918.

Cholon
Trưng-Tây hiệp nghị
(Pete franco-chinoise)
Hôm chiều ngày 25 Octobere, Hội thương-mại Chinoisa tại Chơ-lôn mở ra cuộc đại yến

Thuộc hiệu CANON

BAO-XANH
Đã ngon mà lại rẻ tiền

Thuốc gói chừa vãn hiệu GLOBE

AI AI CÙNG VÀ VÍ MỘ THƠM DIỆP

Có một mình hãng Denis Frères trẻ
thuốc này mà thôi.

TÔI KHÔNG ĐÓI BỤNG!

Ấy là câu thường thêu họ hàng ngày nói
trong lúc giận ngồi bàn mà dùng vật thực
động đờ đường khi-lực mình đã hao tổn
trong cơn lam lạng.

Trong lúc nóng nực

Nếu Chư-lên muốn ăn uống lực bạo
thường thì chớ khà đáng những rứa khà
vị đơn rả giả dối (apéritifs frétés) và có
những khi tuy đét lên rất hủ mỹ chớ kỹ
trung một dôi khi lùn hai, dầm dầm cũng có
bản thể rứa ấ, hệ thường uống nó thì
lên rứa ấ làm tiêu tan niềm dịch
(la manque) trong bao tử rồi thì lên nó
lên cho mình thực bất tri kỷ vị.

Vì sao vậy?

Trước một thức đồ ăn khi ngồi bàn
mà dùng cơm thì chẳng nên uống thứ rứa
giết, cứ uống:

MỘT LY BÉ

RUỒI

QUINA GENTIANE

Là thứ rứa của các thầy tu
dùng San Paolo (Sapogenin) rất, rất
bị là rất nóng nực, cũng như các
đồng-đương ta đây hiện này
lên rứa các thứ thảo mộc tinh bả rất có
đánh lên thức là

QUINQUINA và GENTIANE

Mà các thầy tu ấy dùng chỉ đường bả-hà
mà gồm vị đắng làm cho d' nóng, ưa lại
thành thảo mộc cho ai mà họ lên rứa cũng
chứng các rứa.

Phải nài

mọi tiệm mình mua chỉ lộn dầm trên ve
nhé đây:

Nhà MAZET

Đường Paul Blanchy, số 101 số 10, Saigon,
mỗi ngày từ 8 giờ sáng, sáng giờ như từ 10
giờ sáng tới 6 giờ.

Có bán trong các tiệm hàng-xén

ATELIER de GRAVURE sur MÉTAL & BOIS

NG. CHI-HOÀ
GRAVEUR

42, Rue Amiral-Depey, SAIGON.

Nhà Lefranc và Công-ty
ở PARIS

LÀM MÀU VERNIS VÀ MỰC IN

Hãng DENIS FRÈRES,
một mình đại lý
cả Đông-dương

HÃY HỎI
THỨ HỘP CỤT
HIỆU NÀY

LÀ THỨ TỐT
HƠN CÁC THỨ
KHÁC

PHẢI UỐNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTICLAIREUX

Của ông lương-y GUILLÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế
đương của quan lương-y GUILLÉ lấy làm hiệu
trong những bình HỮU PHE, đầu trong TÍ, đầu
nơi TRAI TIM, ĐẦU GÀM, ĐẦU MINH, RẾT VỎ
CÁ, hoặc CHỐI NƯỚC, BÌNH KIẾT, BÌNH HỒ DAI,
CÍNH KUM, CHÉ CHỐC NGOÀI DA và bình có
TRÙNG LẠI TRONG BỤNG.

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rất tiên và rất hiệu
nghiệm làm cho HUỆT RA TINH KHIẾT. Những
bình gốc BỒI ĐÀM hay là MẮT phật ra thì uống
nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đăm nào mà không có dấu ký
tên PAUL GAGÉ thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỐ

Như cũng rất trong thứ Elixir Tonique Anticlaireux
của quan lương-y Guille.

Đành cả trẻ thuốc này là nhà: PAUL GAGÉ FILS, một ông
học y anh, đường GREVILLE St BERNARD môn bài số 6,
ở 101 số 10 thành PHỐ.

VÀ TRONG CÁC SỨC PHẠM ĐỀU CÓ BÁN

KHOAN CHẤT THỦY
(Nước suối kim thạch)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYÊN

VICHY CÉLESTINS, VICHY GRANDE-GRILLE, VICHY HOPITAL, VICHY-ÉTAT

Sel VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối lý mà nài.
Cả hợp và có ve.

Pastilles VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chừng 2, 3
huyền thì dễ tiêu hóa.

Comprimés VICHY-ÉTAT dùng để cho mình đẹp nước mặt
(mặt-khí-chết).

TẠI HÀNG NÀY CÓ BÁN ĐỦ
THỦ GHẾ THONET

mặc tình quan khách
muốn lựa mua thứ nào cũng được

Giá rẻ hơn mọi nơi

Xin viết thư hỏi cách riêng về hình kiểu ghế và giá cả nơi Hàng BERTHET, CHARRIÈRE & Co ở đường Kinh-lập, môn bài số 68. — SAIGON.
ĐÂY LÀ CHÁNH HIỆU GHẾ THONET. BẠN GIÁ RẺ HƠN KHẮP MỌI NƠI

Le Directeur-Gérant : F.-H. SCHNEIDER
Certifié Flouction

Certifié le mariage à: 9 mai mille cinq cent 1918
Vu pour légalisation de la signature Saigon - Imp F.-H. SCHNEIDER
Le Maire de la Ville de Saigon